

עפ"ת 37654/08/19 - מוחמד ג'בארין נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 37654-08-19 ג'בארין נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 188237/2017

בפני כבוד השופטת תמר שרון נתנאל
עורר מוחמד ג'בארין
נגד מדינת ישראל
משיבה
החלטה

1. לפניי ערר על החלטה (בפתקית) שניתנה על ידי בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (כבוד השופטת טל תדמור זמיר) מיום 15.8.19 בתיק מס' 9728-05-17, לפיה נדחתה בקשה לעיכוב ביצוע גזר דין שניתן בתיק הנ"ל ביום 17.6.2019, לפיו הושת על העורר עונש מאסר למשך 4 חודשים, לביצוע בעבודת שירות, בגין נהיגה בזמן פסילה וללא ביטוח חובה.

הפסילה הושתה על העורר בגזר דין שהוטל עליו, ביום 9.1.17, על ידי בית המשפט לתעבורה בבאר שבע, בתיק תת"ע 1710-02-16, לאחר שהורשע, על פי הודאתו, בעבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח חובה (להלן: "**התיק הקודם**"). בכתב האישום שהוגש בתיק דנן, בבית משפט קמא, צויין שרישיונו של העורר הופקד במזכירות בית המשפט לתעבורה בבאר שבע, ביום 4.4.17, כך שהוא ידע שהוא פסול מלנהוג. בתיק הנ"ל הושת על העורר מאסר על תנאי בן 3 חודשים, בר הפעלה בתיק דנן (להלן: "**המאסר המותנה**").

2. לאחר קבלת תסקירי שירות המבחן, אשר המליצו להאריך את המאסר המותנה, להעמיד את העורר בצו מבחן לתקופה של 18 חודשים וכן להטיל עליו צו של"צ בהיקף של 150 שעות, גזר בית משפט קמא את עונשו של העורר, כדלקמן:

א. מאסר בפועל לתקופה של 3 חודשים.

ב. הופעלו 3 חודשי המאסר המותנה, באופן שחודשיים מתוכם ירוצו במצטבר למאסר שהוטל בתיק זה וחודש אחד ירוצה בחופף לו (סה"כ - 5 חודשי מאסר).

נקבע, כי המאסר בן 5 החודשים ירוצה בעבודת שירות במשטרת אום אל פחם, בימים א'-ה', משך 7.5 שעות בכל יום, החל מיום 7.8.19.

ג. הושת עליו מאסר על תנאי לתקופה של 5 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא שלא יעבור עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

ד. העורר נפסל מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים בפועל.

ה. הופעלו 3 חודשי פסילה מותנית שהוטלו עליו בתיק הקודם הנ"ל, במצטבר לפסילה שהוטלה עליו בתיק זה.

ו. העורר נפסל מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שלא יעבור עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

ז. הושת עליו קנס בסך 2,000 ₪, לתשלום ב-5 תשלומים חודשיים, רצופים ושווים, החל מיום 21.7.19.

3. ביום 31.7.19 הגיש בא כוחו הנוכחי של הבמקש, בקשה להחלפת הייצוג בתיק קמא, אשר לא נענתה בנימוק שהתיק סגור. ביום 7.8.19 הוגשה בקשה לבית משפט קמא, לעיכוב ביצוע גזר הדין וכן בקשה נוספת להחלפת ייצוג.

החלטה על בקשה זו ניתנה ביום 15.8.19, במסגרתה הותרה החלפת הייצוג, אך נדחתה הבקשה לעיכוב ביצוע העונש בנימוק: **"משחלף המועד לתחילת ריצוי המאסר שנגזר על הנאשם, דומה כי הדיון בבקשה מתייתר"**.

4. ביום 18.8.19 הגיש העורר ערר על החלטת בית משפט קמא, אשר דחתה את בקשתו לעיכוב ביצוע גזר הדין, במסגרתו הוא מבקש להורות על עיכוב ביצוע גזר הדין עד לדיון בערעור שהוא עתיד להגיש על גזר הדין, עם תום הפגרה.

העורר טוען בערר, כי הוא התייצב, ביום 7.8.19, לביצוע עבודות השירות, אך הוא מבקש להפסיק ולעכב ביצוע גזר הדין, כאמור. לטענתו, מאחר שמדובר בתקופה של 5 חודשים בלבד, דחיית הבקשה עלולה לרוקן את הערעור על גזר הדין מכל תוכן.

5. ב"כ העורר לא התייחס, בערר שהוגש בכתב, לסיכויי הערעור, אך בטיעוניו בעל פה, בדיון שהתקיים בפניו ביום 22.8.19, הוא טען כי העורר אמר לו שהוא כלל לא הפקיד את רישיון הנהיגה (בעקבות גזר הדין הקודם) ולא ידע שהוא בפסילה, וכי הוא שוקל הגשת בקשה מטעם המערער, להרשות לו לחזור מכפירתו. לדבריו, הוא זקוק לזמן על מנת לשוחח עם באי כוחו הקודמים של העורר ולשקול אם יש מקום להגשת בקשה כזו.

לדבריו, העורר עובד בעבודות ניקיון והוא המפרנס היחיד של בני משפחתו החולים, שאין להם מקור פרנסה אחר.

עוד טען, כי יש לעכב את ביצוע גזר הדין, גם נוכח חשיבותה של זכות הערעור ועל מנת שלא יוגבל שיקול דעתו של המותב שישמע את הערעור. לטענתו, סיכויי הערעור טובים, לאור כך שבית משפט קמא לא קיבל את המלצת שירות המבחן לפעול בדרך שיקומית, להאריך את המאסר המותנה ולהשית על העורר עבודות של"ץ, והחליט להפעיל את המאסר המותנה ולהשית עליו מאסר לריצוי בעבודות שירות.

6. ב"כ המשיבה טען כי יש לדחות את הערר וכי היה לעורר מספיק זמן להגיש ערעור בטרם החל לבצע את עבודת השירות. לדבריו, כיום - שבועיים לאחר תחילת ריצוי עבודות השירות, אין עילה ואין נימוקים כבדי משקל, כנדרש, כדי להפסיק את ביצוע העבודה.

לעניין סיכויי הערעור טען, כי בית משפט קמא בא לקראת העורר בכך שאפשר לו לרצות את המאסר בעבודות שירות ולא מאחורי סורג ובריח, על אף עברו התעבורתי, שאינו קל. לטענתו, סיכויי הערעור קלושים.

7. לאחר ששקלתי את הנתונים שבפניי ואת טיעוני הצדדים, סבורה אני שיש לדחות את הערר.

הכלל המנחה בדבר ביצוע עונש מאסר (גם אם מדובר בעונש מאסר לריצוי בעבודות שירות) נקבע בהלכת שוורץ - ע"פ 111/99 שוורץ נ' מדינת ישראל פ"ד נד(2) 241 (2000) (להלן: "הלכת שוורץ"), ולפיו, הגשת ערעור אינה עוצרת את אכיפת הדין הפלילי נגד מי שכבר לא נהנה מחזקת החפות. הכלל הוא ביצוע עונש המאסר באופן מידתי. כלל זה נשען על האינטרס הציבורי "באכיפה אפקטיבית של הדין הפלילי ובהרתעת עבריינים פונטציאליים".

בצד זאת, הכירה הפסיקה בחריגים, המתקיימים בנסיבות מיוחדות או יוצאות מגדר הרגיל, בהן יהיה מוצדק לעכב את ביצוע עונש המאסר. בתמצית, נסיבות אלה, הן "כאשר ההרשעה היא בעבירה שאינה חמורה או שנסיבות ביצועה אינן חמורות; כאשר תקופת המאסר אשר הושתה על הנידון היא קצרה ביחס לפרק הזמן שבו צפוי הערעור להתברר, וקיים חשש כי עד להכרעה בערעור ירצה הנידון את כל עונשו או חלק ניכר ממנו; כאשר קיים סיכוי בולט כי המערער יזכה בערעורו בשל עיוות הניכר לעין על פני הפסק" (שם, פסקה 9).

8. לא מצאתי שנסיבות אלה מתקיימות במקרה דנן. הודעת הערעור על גזר הדין טרם הוגשה ובערר לא פורטו עילות הערעור. בטיעוניו בעל-פה, שנשמעו בדיון שהתקיים בפניי, ציין ב"כ העורר, כי הוא שוקל להגיש בקשה להתיר למבקש לחזור בו מהודאתו, אך בטרם יגבש החלטה בעניין זה, עליו לשוחח עם עורך הדין שייצג את העורר בבית משפט קמא.

9. נראה, כי מאז ניתן החלטת בית משפט קמא, מושא הבקשה, היה לב"כ העורר די והותר זמן לברר את כל הנדרש בעניין זה ולגבש עמדה האם יש מקום להגיש בקשה להתיר לעורר לחזור בו מהודייתו. בנסיבות אלה, אין מקום לתת משקל לטענות שטרם גובשו וטרם נומקו.

מעבר לכך אומר, לגופה של הטענה, כי עיון בחומר המצוי בתיק בית משפט קמא מעלה, לכאורה, כי מדובר בטענה בעלמא, אשר סיכוייה להתקבל אפסיים; כאמור - העורר הורשע **על פי הודאתו**, שעה שהיה מיוצג על ידי עורך דין. לא רק זאת, אלא שהוא חזר והודה, במפורש, במיוחס לו בכתב האישום, גם בפני קצין המבחן וגם בדבריו בפני בית משפט קמא, בטרם נגזר דינו. בנסיבות אלה ובשים לב לכך שמצויים אנו לאחר מתן גזר הדין, אינני רואה לתת משקל כלשהו לאפשרות שהכרעת הדין תבוטל.

10. השאלה שיש אפוא לשאול היא, מהם סיכויי הערעור בהתייחס לעונש המאסר שנגזר, אותו מרצה העורר בעבודות שירות והאם נפל פגם בהחלטת בית משפט קמא. עיקרטיעוני העורר נגד גזר דינו של בית משפט קמא, מושתתים על כך שבית משפט קמא לא התחשב במידה מספקת במבקש ובסיכויי שיקומו ולא קיבל את המלצת שירות המבחן.

11. בעניין האופן בו ייבחנו סיכויי ערעור על העונש, נקבע בהלכת שוורץ, כי כאשר הערעור נסב על חומרת העונש, בלבד, הופרכה לחלוטין חזקת החפות ולכן "... בחינת טיב הערעור וסיכויי תיעשה בשים לב לכללים בדבר מידת התערבות ערכאת הערעור בענישה שגזרה הערכאה הדיונית ולשאלת היחס בין הזמן הצפוי לבירור הערעור לבין תקופת המאסר שהושתה על הנדון. כאשר על פניו אין מדובר בעונש החורג ממדיניות הענישה המקובלת, וכאשר מידת הענישה המקובלת במקרים דומים עולה על משך הזמן הצפוי לבירור הערעור, לא יעוכב ביצוע המאסר אלא במקרים חריגים שהנטל להצדקתם מוטל על המבקש" (שם, פסקה אחרונה בסעיף 18) (ההדגשה אינה במקור).

12. לא מצאתי כי תנאים אלה מתקיימים בעניינינו; כפי שציין בית משפט קמא, בגזר הדין, כלל ידוע הוא, כי בית המשפט אינו מחוייב להמלצות שירות המבחן, אשר שיקוליו שונים מכלל השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו לגזור את הדין. עיון בכל הנתונים שהיו בפני בית משפט קמא ובנימוקי גזר הדין מעלה, לכאורה, כי שהעונש שנגזר על העורר, בשים לב לכלל נסיבות האירוע ולנסיבותיו האישיות של העורר, אינו חורג, על פניו, ממדיניות הענישה הראויה ואינו מצדיק עיכוב ביצוע.

שיקול נוסף בעניין זה היא העובדה **שהעורר כבר החל בביצוע עבודת השירות**. אמנם נגזר עליו מאסר למשך 5 חודשים בלבד, אך נראה, כי ככל שהעורר לא ישתהה עם הגשת הערעור, ניתן יהיה לשמוע את ערעורו במהלך חודש אוקטובר, לכל המאוחר ואולי אף קודם לכן. אמנם, ייתכן שעד לשמיעת הערעור ירצה העורר כמחצית מתקופת עבודת השירות שנגזרה עליו אולם, בנסיבות העניין, אין בנימוק זה, לבדו, כדי לשכנעני שיש מקום לעכב את ביצוע העונש.

לאור כל האמור לעיל, אני דוחה את הבקשה.

המזכירות תמציא החלטה זו לצדדים, בדחיפות ותרשום לפניה לקבוע את הערעור - לאחר שיוגש - למועד קרוב ככל האפשר.

ניתנה היום, כ"ד אב תשע"ט, 25 אוגוסט 2019, בהעדר הצדדים.